

Universitätsbibliothek Paderborn

Evropeae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Anglia

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1671

Capvt II. Vanæ spes eorum quæ sibi à nouo Rege Iacobo promissa putabant Catholici. Eius dicta in odium, facta in damnum Romanæ fidei, Catholicorum Recusantium. Londini iubet credendi formam ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-10773

Vana spes eorum qua sibi à nouo Rege Iacobo promissa putabant Catholicci. Eius dicta in odium, facta in damnum Romanae fidei, Catholicorum Recusantium. Londini iubet credendi formam promulgari Caluino conformem, quem profitebatur Scotia Magistrum. Colloquio interest Protestantum, & Puritanorum inter se discordium: dumque illos nequit inter se coniungere aduersus Catholicos iungit.

C A P V T II.

LÆTIS vbique præconum vocibus Rex Iacobus Elizabethæ successor decantatus Londinum è Scotia descendit Maio ineunte, anno seculi tertio tam effusis, & prope amentibus Catholicorum omnium gaudiis, vt ea ipsem & obseruaret distinctius, & quantum sibi placuissent non parcè verbis explicaret. Fundabant eorum expectationes, matris iura, & fama, & exemplum. Cogitabant Mariæ Stuartæ Scotiæ Reginæ filium; Religionis inter Catholicas Principes tam constantis, vt qui mortis eius diduxeré apud se filatim telam omnem, & modos, quibus eius textores eius tandem caput ferro carnificis succiderunt, nullam casus tam duri causam inueniant, nisi quod Religionis sanctæ fidem semper habuisset vita omni pretiosiorem. Expectabant ergo Catholicci, venerationem aliquam & amorem religionis maternæ à filio; expectabant ab ipsa itidem beatissima de cœlo matre mitigatorum iri filij animum afficiendumque benevolè aduersus Catholicos, vt qui factura bonorum & vitæ, secuti essent matris partes, eiusque amore Protestantum odio, & Elizabethæ iras incurriissent. His certè tam multis grati animi nominibus, honesti ratio filium obstringebat maternorum quoque nominum successorem. Ipseque filium libro quem βασιλεὺς δέψει inscripscrat, docebat magnificè quanti esse deberet Principi beneficiorum grata memoria, eorumque condigna remuneratio. Atqui Catholicos etiam claros natalibus quam multos Londinenis obruiisset carcer, maccassetque pœnis lethalibus; quam multos infami suppicio Tibornum necasset patibulum etiam simul ad quatuordecim) hac solum ex causa, quod matris eius libertatem;

beataem, & vitam, propriæ anteposuissent; fusius illorum narrabant historiæ, & fumabat adhuc recenti memoria fusus eorum crux. Non poterant ex his Catholici non certo confidere, Iacobum Regem totu[m] grati animi iure; debere se, si minus beneficu[m] præstare remuneratorem, at certe innoxium Principem. Accedebat his tam liberalibus ipsorum studiis amo[ri]que in matrem; rabiosa hæreticorum odia in Patrem, quem parricidio immanni sustulerant, credebaturque ipse vltarus tantum nefas, cum esset contra Puritanos vehementissime inuectus, libro in lectam illorum edito, dominationis cuiusvis inimicam.

Erat præterea Iacobus ingenio miti, & ubi ageretur de conscientia, Religionis argumentis stringenda, mansueto propior, & referebant vulgo ex eo auditum, Romanam Ecclesiam, matrem esse aliarum omnium antiquam, id nec ignorare se, nec inficiari; quod tamen illi non penitus adhæsisset, quibusdam id nasci ex eius ritibus & vsu quarundam obseruationum ad quas non facile se accommodaret. Cœterum ab eo longè aberant illa quæ contra Ecclesiam Ro. eiusque Pontificem, Elizabethæ furorem armauerant; illud, inquant, ignitum Pij V. diploma quo denuntiabatur spuria; iuri Regni cassa; subiectorum fidelitate, obsequiis, veneratione spoliata, Tantum abest istorum ut quicquam caderet in Iacobum, quem è contrario summi Pontifices opportunè suis præsidii iuuerant conciliante illa Persono ut indicatum à nobis alias; profitebaturque Rex ipsem, Clementi VII I. quantum se debere sentiret qui peculiaribus literis laudasset plurimum Catholicorum erga illum fidem & amorem; confirmassetque illos magnoperè ad continuanda illi sua obsequia, & iure debitam legitimo Regi obedientiam.

Imo Romam Garnetus (qui nostris in Anglia præterat) cum scripsisset. Videri deinceps Catholicorum patientiam succumbere onerum grauitati quibus ab Rege oppressi gemebant, & ex ruptis quorundam vocibus nimium percipi, tegi quosdam ignes doloso cinere, & quandam feruere funestam vomicam ruptui proximam; repetit Pontifex suas ad eos adhortationes, & mandata, ne à veteri sua generositate, & tolerantia desciscerent, nec vellent rebellione contra Regem perpessiones suas redimere, sed tollerent ad Deum oculos, eatum remuneratorem, & ubi paternæ illius elementiæ tempestiu[m] foret liberatorem & vindicem. Verum enim vero, et si apud Iacobum, nihil valuissent Ro. Pontificis beneficentia, auctoritas, & nomen; præsto erant Anglis Catholicis alijs Principes, cum eo, vel sanguine coniuncti, vel amicitiis, quorum intercessione plurimum nitebantur; præsto Rex ipse Catholicus, cum quo pacem optatam inuenerat. His Catholici firmamentis iacta sibi securè censerant melioris fortunæ fundamenta, & cum multi eorum, nobilitate, prudentia, opibus, potentia, & bello præstantes; potuissent, si modo luberet educere militem eo robore, ac pertinacia pugnaturum, quam animi, & Religionis æternæ inuehunc rationes, quo sanè exercitu timebantur vlturi barbariem, & carnificinas quas pertulerant sub Elizabetha; hoc ipsi non modo non fecerant, sed ubi non satis

auctoritas valebat, seditiones populi variis locis motas, minis compres-
rant, compulerantque ab armis discedere.

Altera ex parte Catholicorum fiduciam stabiliebat solidius Regis ipsius
fidelitas cuius pignus multis Catholicorum proceribus verbo dedisse fe-
rebatur; nonnullis etiam Principum externorum suo chirographo, quo
piis illorum commendatitiis in Catholicorum responderat gratiam, largé
omnia pro iis pollicitus.

Imo nondum è Scotia egresso; nobiles, & Sacerdotes Angli, cùm ante-
uertissent sua illi obsequia & fidelem deferre seruitutem, eiusque erga Ca-
tholicos tutelam, & clementiam poscere; narrabant ab eo se otani bene-
uolentiæ argumento & promissis ditatos. Pati sibi loco futuros Catho-
licos ut cœteros sibi subiectos, & fideles Anglos, Religionis, & conscienc-
tiæ nomine, ne obolum quidem passurum se ab iis exigi; quin per me vel-
inde iam cuiusfas esto, habere domi Sacerdotem, eumque adhibere ad
consueta pietatis officia, dum ne publicè id fiat, ædesque priuatorum in
templa conuertantur. Hæc ad Catholicos ab iis perlata qui se Regis ipsius
ex ore habere dictabant, tantis eos cumulauere lætitiis, ut si forent an-
nosa & dura ex compede libertati; tantis vero ad Regem gratis, nihil ut
posset ab iis non modo facultatum, sed nec animorum, & sanguinis cupe-
re, quod non essent vltro daturi libentiùs quam ille petiturus. Facta porro
promissis responsura persuadebat quod hæc narrarentur plus vicesies ab
eo iuculcata, eius notæ, ac meriti viris cuius erat montis acuti Vicecomes,
& Thomas Percyus Northumbriæ Comitis sobrinus, quem mox sumus
visuri, si minus præcipuum inter coniuratos, præcipuè saltē, edicto Re-
gio postulatum, affirmabat se profectum in Scotiam post soluta Regi ve-
nerationis officia, cum suas illi, & Catholicorum infimas exhibuisset pre-
ces, quoties illas iterasset, Regem toties promisso ne cico quidem se præ
Anglis reliquis eos grauaturum, cuius ut illos faceret certiores, blandè
manu eius in discessu prehensa, fidem dedit se dictis staturum. Quod cum re-
uersus in Angliam Catholicis Percyus retulisset, inde illorum quam dixi
secura est hilaritatis, magnificentiæ, sumptuumque immoderatio. De
fide Comiti stabuli missa Londinum ad pacis capita inter An-
gliam, & Hispaniam subscribenda, nonnihil postea; nunc limes hic esto
rationum quæ Catholicorum expectationes non temerarias eò leuauerant
vnde sunt in eas proiecti clades in quibus crudelem & fæuam Elizabethæ
memoriam suspirarunt; eiusque ferrea tempora præ iis quibus arctabantur
aurea nominarant. Eam ob rem quod ea regnante, ac furente, nunquam
iis in mentem venerat, ut malis supremis de remedio viderent, cuius vel
primi apparatus consternaturi essent Europam vniuersam; hoc sub pri-
mordia Iacobi, ut quibusdam Catholicis atrox fuerit non nego, in cogita-
tionem admittere, at enim eos ad hoc perpulisse seu forte melius dixero,
ad hoc comparasse, euersis (quod solent intollerabiles, & remedij omnis
expertes miseriæ) illorum iudiciis; Ministrorum profecto æquitatem, &
prudentiam violauit non mediocriter, quos mille casibus experientia do-
cere

cere debuerat hoste desperato , nihil esse formidabilius. Iam vero hic Regis extra metas progressus (ex Catholicorum sensu loquor , nihil de cœtero inuestigans ,) & à verbis optimis ad facta haudquaquam similia , Regis esset ipsius instinctus spontaneus an alterius , quem fama hominum , & libertorum vulgauit , utrimque occurruunt , quæ vetant quicquam pro certo statuere. Hinc prolixæ Regis contestationes denuntiatae Catholicis ; hinc eiusdem , sui mancipatio seruilis ad arbitratia omnia Ministri intimi , sed rei Catholicæ , & Catholicorum cruoribus ad furem infensi furorisque huius licentiores nunc habenas in Iacobi gratia interiore afflicti , quam apud Elizabetham paulò ante , apud quam ille tunc inter Anglos primus ; nunc vero apud Regem solus , de quo me plura nihil iuuet addere. Sed paucis versibus dicta colligere quæ , verè an falso , ferebantur , ipsomet ex Rege in Catholicorum detestationem , & odium excepta ; post etiam partem factorum adiungere , quibus publicæ rei administri manus admouerunt , in eorundem euerctionem , & ruinam , quibus ex vrrisque ratum volo , ac verum ferri iudicium , magno cuidam quisque is fuerit , satin' æqua esset pronuntiandi causa eoram Parlamento , re nulla , ne quidem perluci , pulsatos esse Catholicos ; sed maligno instinctu , atque ingenio Religionis Catholicæ , actos esse illorum aliquos in consilia desperata præcipites. Quotidie igitur Decanus sacelli Regij excoctissimus Puritanus apud Regem prandentem de capitibus credendi agitabat , & contra doctrinam Catholicam ex mensa perinde ut ex pulpito pronuntiabatur. Vsi hoc aditu Calvinistæ , minus sibi , aiebant , vtili , quam Papistis damnosø , Regemq; assidue pangere , qua sciebatur accutissimi sensus esse ; subministrare Decano sententias auctorum Romani Iura Pontificis ut rei , & veri poscebat ratio , docte probantium ; recitatas Decanus , nexus falsissimo detorquere illas in Regum imminutionem ; inflammari Rex vatra licet , & mendacissima perorantis disputatione , & excandescere , & quicquid tandem in eas diceretur , inde veri color cœteris allini , quæ Religionis aduersarij fuisse vulgabant à Rege proleta. Erant autem dicta in Papam , aspera ; in fidem Catholicam acerba , ibantque mox in usum , & stylum cum de similibus agi continget , vnoquoque dictoria regia cupidè affectante. Superuenit decumano huic malo Eduardi Cookei Puritani , & Procuratoris fisci , liber exsecrandus , & pestilens , quo violentatum tormento explicationum , ex Iuris Anglii textibus conficiebat Catholicos , hoc solo quod essent Catholici proditores esse , reosque maiestatis in primo capite , ut qui Regi ereptum Regni dimidium , Papæ tribuerent ; hoc est diuinam sacramque potestatem , à temporaria nullo iure scindendam. Quare ut primis Ecclesiæ seculis hoc unum quærebatur , essetne quis , an non Christianus ? Eratque satis ad rugum , & bestias confessio nominis , non examinatio criminis , sic Anglos Catholicos , professione fidei quam tenerent , proditionem confiteri. Offendit lectores projecta scriptoris audacia ; admiratus est rex tanta scientia saturatum caput ; auxit illum noua dignitate , summisque laudibus ; & Cookei vixtus argumentis , sibi certò constare afferuit , non posse proditorem à Pa-

pista ; reum maiestatis à Catholico sciungi : tum (quod conseq uens erat quodque Baro Scotus ex eo se audisse, aiebat,) magna se teneri fiducia, pessimæ nationis toto suo ex regno ab vsque ultimis radicum fibris extirpandæ ; haud illo quidem Elizabethæ stylo , plus fragoris habente quam fulminis, binos, senos, denos publicè necando ; sed latenti & surdo , tot illos arctando , & opprimendo miseriis ut Iobo etiam inuidenterent. Quæ cum paulatim in opus conferret, sua in mala ludebant Catholici ; abstinere se illum à suffocato ; frangenda nempe Catholicis gula, & sanguine. Hoc est corporum laniena ; sed eo denique venturum , nec enim accipitrem perdici prius quam figit vnguibus rostrum infigere illamque deuorare , quam plamas ei sensim detraxerit. Retum ergo magis exitialium tristi silentio, quam verborum sono sanctæ sunt aduersus Catholicos Elizabethæ leges, etiam illæ quas sat habuerat tulisse , præstatione qualibet neglecta . missi qui eas exigerent ; & nouæ veteribus additæ. Rogatus est maiorem in modum, ne veller deinceps onere menstruo intolerabili, nummorum octoginta grauari Catholicos , qui à templis Protestantium abessent , & claudebat Catholicis intra hebdomadas quatuor hunc mensem auaritia exactorum, porrigebatque hac fraude pœnam in annos mensium tenebatur. Respondit prolixè Rex, simulque breuiter ; ne grauarentur ; sed responsum mox atrox edictio sequitur, eius multæ non modo in posterum soluendæ , sed ab retroacto præfixi temporis, & exigeretur etiam ab iis quos , vel priuata lex, vel quocumque modo Elizabetha emissem ; quibus præsens non esset in numerato pecunia, duas amitteret tertias bonorum stabilium ; repetundis præcessent Episcopi quorum potestate , & odio , nihil Catholicis poterat terribilis imponi , & vero res tandem in hoc præcepit ruit , vt taxæ menstruæ nummorum, minima ratio haberetur ; sed Catholicorum haberetur delectus qui plus opibus pollerent , & addicerentur Scottis potissimum in Angliam aduenis , tres, quinque , sex plures , prout erant Regi cariores quorum ex manibus liberata se patrimonii, vel totis , vel dimidiis cogebantur velut forent ob damnatum crimen , in fiscum redacta. Nec vero quicquam Catholicis pröderat, ad violentam hanc , & iniquissimam expiationem declinandam , repræsentare Regi præterita sua in matrem ipsius merita , ob quam fuerant eorum complures ab Elizabetha pessimè habiti ; ea quin eriam, Ministrorum vafricies perfida , criminabatur tanquam apud filium Regem commerita. Imo ipsi quoque Protestantes, auersabantur velut inhumanum matris eius tamdiu iacere ossa leui humo tecta, eo ipso loco vbi Regium caput posuerat , calcarique passim prætereuntium commeatu. Fuerat ab annis tribus & viginti, Edemburgi Scotiæ vrbe primaria, communis professio fidei promulgata , qualem Puritani edere pessimam potuerunt, vt qui Regem tunc ipsum regerent, eiusque linguam ad firmando quælibuisset adhiberent. Vix vsquam alibi extra vocabularium hæretis, & meri Caluinismi tam multa reperias , ab omni vero , & decoro tantoperè aliena , vt in illa , non dicam quam vocatunt professione fidei communi; sed perpetua Catholicæ fidei detestatione. In ea Christi Vicarius cognominatur Antichristus.

Antichistus. Potestas ipsius, tyrannis; leges, oppressiones; doctrina, fallacia; decreta execrationes. Sacerdotum Ecclesiae rituum ceremoniae antiquae, superstitiones, & sacrilegia, missae sacrificium adorandum, commentum diabolicum: Sacramentorum septem mysteria, spuria; pœnitentiæ sacrae remedium, desperatarum furor animarum; synodus Tridentina, crudelis, & sanguinolenta coitio; carnificum scilicet ad conscientias torquendas, & similium quam multa pleno folio capiuntur; impiorum, ac hæreticorum dogmatum, horribilior sentina, quam quæ omnium fortassis hærefoes Principum sepulta codicibus lateret. Hæc erat in Scotia fidei ut appellabatur confessio. Hæc ipsa, ne dempto quidem vocabulo, ingresso vix Angliam Iacobo, edi publicè iussa est; templorum frontibus Londino, tota legenda præfigi, Regno similiter vniuerso vulgari. Eius vero Ecclesiae corporis quod coagmentabat communis in confessionem illam consensio, Regi libuit caput esse, idque ut omnibus ratum esset, ac se quisque de illo id credere profiteretur palam, condita est ad hoc formula iuramenti, quod deferebatur vnicuique iurandum, id si admitteret fidelis Regi; si reiiceret rebellis haberetur. Quanquam autem qui Regis aduentu in Scotia latè Angliam inundauerant Puritani, genus omne imperij damment, velut tyrannidem in Dei filios usurpatam (quo se nomine ipsi nobilitant) Iacobum tamen eius Ecclesiae supremum adorauere caput, sibique fas esse voluere, aut peierare contra quod sentirent, aut ex fundamentis suæ ipsorum sectæ, ad hæreticos transire, vtili nimitem apud inuictissimos sycophantas omnium domina ac potente, Regis gratia; recusantium spoliatione, populorum commendatione, suffragij ambitu in Parlamento obtinendi ad quod non poterat eligi qui iusurandum detrectasset. Salvo tamen Regi suo illo Primatu, suum Episcopis negarunt Puritani, nec præter Catholicum Ecclesiastici usum officij de Protestantium ritibus quicquam admiserunt. Quin ut sectæ illius tumultuosa est, & prioritabilis natio; prædicando, scribendo, minando coepere res nouas agitate. Rex illis per triduum se corrāt, & Concilio intmorum auditis (aderant autem Protestantium Præfules, & Puritanorum ministelli) fidei articulos condidit; & de publicis precibus, formaque Rituum edidit Decretalem. Verum enim tam prauis, & distortis ex membris cum vnum singere corpus Ecclesiae non posset, facile distractos inter se coniunxit ad disoluendam Religionem Catholicam, instaurandis contra illam canonibus quatuordecim supra centum; dataque libera facultate, eius machinis omnibus deuastandæ. Post hæc die quodam concionantem audiens Patritium Galouayum, patria Scotum; Religionem Puritanum; professione ministellum; vita suis quoque propria, oculis & conuersione totius corporis ab effronti; compellarique hac impiorum verborum audacia. Nunc solum Iacobe tere Rex alloquor! audiat cœlum, & terra quod dixerò; audiant populi, & qui adstant præsentes; & longè semoti, audiant nati, & qui ex iis nascentur. Tu Rex in Scotia, promissione voti Deo sancte fidem obligasti, futurum ut tota Anglia Pa-

pistarum relinques neminem ; eorumque idololatriam nullis conditionibus in Regno sustineres ; quod idem scis mihi te quoque pollicitum. Hoc ergo Rex editum abs te votum , & promissionem , testificatione publica denuntio populis, qui nunc te coram, me audiunt, sumque idem mortalibus omnibus in valle Iosaphat denuntiaturus] hæc ille, quæ Rex visus est confirmare , ac multum probare libertatem illam manifestandi populo suam mentem ; ferebaturque Rex ea homini dictasse , quod sibi sentiret profutura ad dissipandas suspiciones benevolentiae nimiaæ qua mussabant haeretici dignatum Catholicos, aduentum illi gratulantes. Peiora ex pulpito S.Pauli deblaterauit Ricardus Bancroftius tunc Episcopus Londinensis, paulò post Cantuariensis, & prodiit liber qui notum volebat, perugatumque vniuersis, Iacobum Regem Deo coram, eiusque Angelis testatum , haerere se Religioni quæ colebatur in Anglia radicibus fixum tam solidis, ut stillam sanguinis haberet nullam , quam non esset vltro in ea propugnanda cupide positurus. Multo magis coronam , & regna , vel si pluribus decuplo potiretur.

Iam sectæ Caluinismi duæ, Mollis & Rigi ; Protestantium , & Puritanorum, cum æqualiter ferè Angliam scinderent, conspirabant tamen concordia rabie ad exterminandam Regno fidem Catholicam ; habebantque Regem à suis partibus. Usus ergo Rex tamdiu eorum linguis, dum audiri per se toto Regno non potuit; coacto demum Parlamento se aperuit, haud quidem , ut moris, Cancellarij sui ore, sed per se ac suo, ne quod eius dictum, negari posset, eius propriè dictum esse.

Orsus ergo Anglorum sermone caltissimo dicere, (quod misit postea in typos) quantis suo aduentu prosperis , & veteribus & nouis refloruissest Anglia, pacem illi foris gratulatus est cum Principibus externis ; pacem domi cum suis , consensione , Anglorum & Scotorum vna sub uno capite, ac Rege ; consensione hac duorum in unum Regnum , Insulam paruum in orbem commutatam, qui mari ranquam fossa , & diuidetur simul , & contra hostes muniretur. Tertio istorum propagationem, & perennitatem prosperorum in filiis quos esset relicturus, felicitatis publicæ tutores.

Potremo, Religionis ut quidem vocabat, Puritatem Parlamenti pridem legibus stabilitæ , nec diuersæ ab ea quam cum lacte duxisset , cuius antea membrum, nunc caput eualesset ; atque hic in se , suamque in fidem distractus paululum ; inuestitusque aduersus Catholicos , quorum alij minus fontes, alij grauius, prout illos à vero simplicitas , aut malignitas auertebat , edixit nullis conditionibus tolerando quicumque ullum in Regnum suum ius , vel auctoritatem Pontifici Ro. tribuerent. Hanc videlicet Sacerdotum culpam quos insectatus est peracerbè, onerauitque illos inuidiosè doctrina illa velut Romæ concepta , de potestate Pontificis in ditiones , vitasque Principum ; (cuius nullum unquam verbo factum indicium ab aliquo præbitum Sacerdote probari potuit.) Ob hoc tamen Catholicis Sacerdotum discipulis, spes omnes in perpetuum abstulit Religionis ipsorum in Anglia ferendæ. Pugnare id cum æquitate , cum iure , cum legibus ; se vero

vero id magis non toleraturum, quam team proditi ab se Regni famam, quod cum liberum suscepisset Papismo iterum subiugaret. Quia propter ut ab se subiectis fidelibus omnia erant expectanda quæcumque possunt à bono principe proficiisci, sic obstinatis in sua perfidia Papistis, nihil nisi initium. Exinde iam illis bellum indicere ita quidem tunc ille; sed in alia solenni allocutione, vulgatisque in vrbe, & Ibernia edictis, bacharri non destitit in væsanam & solidam, vti eam notabat, Catholicorum expectationem, tantum sibi de Regis amore spondentium, ut Religionis professionem sibi permetteret suo legendam arbitratu; quod sacrilegium, nec cogitasset vñquam, nec posset sibi tanquam designatum, nisi graui sui cum iniuria imponi. Ferro quidem esto, & patibulis in eos fore abstineret, tum suapte ipsius clementia, tum ne apud illos Persecutor audiret, & tyranus; cœterum nisi absisterent promissionem illam falsam Religionis Catholicae in Regno tolerande sibi adstruere, ita se cum iis stricto gladio actu- rum, ut intelligerent quantum abhorreret, Religionis tam perfidae professione apud se toleranda. Hæc ipse de se vti pepigerat; cuiuscumque tandem auctoritate, facta secuta sunt, nullo enim noui accessu criminis, iussit Catholicos tūm Sacerdotes, tūm laicos suspendi, & quadratim secari quod exercuisse nonnulla dicerentur ad Religionem spectantia. Cœteros vero ut erat minatus, tam verè ad Iobi tedegit angustias, ut de iis Garnetus Provinciis aliquot obitis, lachrymabiles ad Personum literas dederit quibus dempto maiori eorum numero quos occiderat Elizabeth, negabat Catholicos totis huius annis quatuor supra quadraginta, tot passos miseras, quot breui adhuc tempore, Iacobi Regnum ineuntis. Sub dimissionem Parlementi, post tempus aliquod reuocandi, ardente habuit cohortationem ad Iudices in singulas Regni Prouincias Delegatos cum extraordinaria potestate iudicandi & pronuntiandi, seuerissimè inhibens aduersus Catholicos ne quid benignitatis adhiberent, quin omni potius duritate iuris in eos age- rent, quod profecto aliud non erat; nisi vitas illorum, carnificum totidem cruentæ libidini mancipare; bona prædonum avaritiae, & rapacitati. Erant enim omnes Puritani; eorum lictores, & Apparitores fœc plebis fa- melicæ: omnium Instigator, caputque Popamus, Puritanus. Per eum ac suos, fas erat Catholicos modis omnibus expilare; quo non pertingebat extrema iuris asperitas; eò miseros innocentes, trahebant calumnia; minori erat iis detimento tacere indenfensos, quam Iudicibus audiri; sumptus minoris extricare se ex opprimentium vngibus, pacta illorum ex nu- tu pecunia, quam tribunalia appellare. Habeatur sexta quaque hebdoma- da Magistratum Conuentus, de inspiciendis Catholicis, & alij quidem, etiam feminæ carceri tradebantur; mouebantur officiis alij, aliorum bona in fiscum ibant; quod quis ditior, hoc & nocentior & magis reus, quantum- uis per se insons. Suas cuique licebat siue ditiones, seu prædia, siue mobilia, fisco commissa, ita redimere, ut intelligeret quod prærogabat se per- dere, sua minimè se recuperare. Ipsi, nedum alia minus necessaria, diripi- bantur, eorum ex ædibus lectuli. Primo Inspectorum in Herefordiam an-

gustum Provinciam ingressu , Catholicorum familiæ nouem supra quadraginta , iis accensæ sunt , quæ in prædam fisco , & indagatoribus cedant . Tritum erat , & prope continuum intempesta nocte Catholicorum ædes irrumpere , furifer quilibet , frusto cartæ armatus , totam conturbabat , diuexabatque familiam & inde quicquid libuisse in mercedem , aut pretium , auferebat . Post hæc Episcopi , anathematum suorum , de quibus ante non cogitauerant , bruta fulmina promere , & supremorum inter Catholicos procurum foribus ea præfigere ; viditque Londinum à scelesto , & vili capite , Arondellium Comitem , eiusque matrem , & patruum , luminaria nobilitatis Anglicanæ , Vaughano coram duci , vrbis illius Episcopo . Oratoribus Venetorum , Galliæ , & Hispaniæ indictum abstinerent se ab Anglis ad sacra secum admittendis . Datum ad hoc vrbis Præfecto negotium , ut festis diebus armato milite accessus ad eorum palatia clauderet . Seruum domi habere Catholicum , nummis stabat menstruis quadraginta . Magistratus cuiuscumque sectæ , suis excidebant officiis hoc ipso quod vxores haberent , filios , & familiares Catholicae regulæ sectatores . Adolescentes demum Angli qui transmarinis in Seminariis alebantur denuntiati sunt paternis hereditatibus , & quorumuis iure sibi legatorum excidisse . Cancellarij pententis arbitrio stellata curia legem Elizabethæ permisit instaurandam , qua recusantibus , ut vocitabant Catholicis condendi facultas testamenti tolleratur , & cuiuscumque alterius ultimæ voluntatis ; exigendorum quoque ius nominum , locationum , & censuum ; squalque in foro deponendi querelas , & lite agendi , pro exilibus denique censebantur , & rei violatæ maiestatis . Postremo ut sileam de Sacerdotibus reliquis , edictione iterata cum nostri ex Anglia iuberentur intra decretorium spatium excedere , excessit nemo . Absoluo paucis narrationis huius triste carmen quibus sedente adhuc Parlamento , die Christo in cœlum ascendentis facti accitos regni supremos Iudices , inter alia plurima est affatus . Sibi nempe decretum , & fixum animo sedere , ut Papistæ officiis omnibus , dignitate , Magistratibus , Præfecturis , vel quæstuosis , vel honorificis æternum carerent , cuius suæ mentis cum rationem edidisset nescio quam . Erit forte , inquit , in vobis qui sentiat , non esse Papistas nouis oneribus prægrauandos ; tot retro malorum continuatione tam longa obtritos iacere ut miserationem sui magis & lachrymas cicant , quam metum ; viderique superuacaneum , in eorum exitium , præter ea quibus pergit perire , alia comminisci . Huic , inquit , ego respondeo , commeriti sunt quicquid patiuntur , suntque deinceps perpetui . Quod extremis premantur & contabescant malis , egentes , mendici , semiuii , ex conditione illius iniquissima id factum quem sibi optarunt in dominum cum se diabolo tradidere . Nobis è contrario Deus Dominus est , iustus , & potens ad remunerandum . His ille dæmoni Catholicorum assignabat vexationes , afflictiones & ærumnas ad quas eius Ministri tantum per se operæ conferebant , ut nullo dæmonum egerent auxilio .

Vexatione